

**ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
« 30 » *серпня* 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » *серпня* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «**УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА кін. ХІХ – поч. ХХ ст.**»

ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

предметна спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))

спеціалізація 014.028 Польська мова та зарубіжна література

спеціальність 014.01 «Середня освіта (Українська мова та література)»

освітньо-професійна програма «Польська мова і література. Українська мова і література»

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Екзамен (сем.)
Денна	2	3	32	14	3	6	35	90	4

30.08.2024

ТЕРНОПІЛЬ 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01«Освіта/Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями), затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму розробила д. іст. наук, професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Леся БІЛОВУС

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності (протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри, к. іст. н., доцент Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено ГЗС із спеціальності, протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Керівник ГЗС, к. філол. н. Наталія ЛІЩИНСЬКА

Гарант ОП, к. філол. н. Наталія ЛІЩИНСЬКА

**Структура робочої програми
Навчальної дисципліни «Українська література кін. XIX – поч. XX ст.»**

1. Опис дисципліни «Українська література кін. XIX – поч. XX ст.»

Дисципліна – «Українська література кін. XIX – поч. XX ст.»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна дисципліна професійного циклу підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметна спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)) спеціалізація 014.028 Польська мова та зарубіжна література додаткова предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки: Денна – 2 Семестр: Денна – 4
Кількість змістових модулів – 1	освітньо-професійна програма «Польська мова і література. Українська мова і література»	Лекції: Денна – 32 год. Практичні заняття: Денна – 14 год.
Загальна кількість годин – 90	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 35 год. Тренінг: Денна – 6 год. Індивідуальна робота – 3 год.
Тижневих годин – 6 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про розвиток української літератури кінця XIX - початку XX століття як важливого етапу національного культурного поступу, поглиблення знань про специфіку літературного процесу цього періоду, його ключові постаті та твори, а також розвиток навичок літературознавчого аналізу та інтерпретації художніх текстів у контексті епохи.

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів з основними етапами розвитку української літератури кінця XIX - початку XX століття, її провідними напрямками, течіями та стилями.
2. Розкрити особливості творчості ключових письменників цього періоду, їхній внесок у розвиток української та світової літератури.
3. Сформувати навички аналізу та інтерпретації художніх творів з урахуванням історичного, соціального та культурного контексту епохи.
4. Розвинути вміння виявляти та осмислювати зв'язки між літературою та іншими видами мистецтва кінця XIX - початку XX століття.
5. Поглибити розуміння ролі літератури у формуванні національної ідентичності та суспільної свідомості на межі століть.
6. Сприяти розвитку критичного мислення студентів через аналіз літературних творів та літературознавчих концепцій.
7. Ознайомити з основними методологічними підходами до вивчення літератури кінця XIX - початку XX століття.
8. Розвинути навички самостійної дослідницької роботи з літературними текстами та науковими джерелами.
9. Сформувати вміння встановлювати зв'язки між українською літературою та світовим літературним процесом кінця XIX - початку XX століття.
10. Виховувати у студентів повагу до національної культурної спадщини та розуміння її значення для сучасного культурного розвитку України.
11. Розвинути навички усної та письмової комунікації через обговорення літературних творів та підготовку аналітичних робіт.
12. Сприяти формуванню естетичного смаку та літературної компетентності студентів.

Мета та завдання спрямовані на комплексне вивчення української літератури кінця XIX - початку XX століття, розвиток аналітичних та дослідницьких навичок студентів, а також формування їхньої національної свідомості та культурної ідентичності.

3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань

про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Українська література кін. XIX – поч. XX ст.» має органічні зв'язки з навчальними дисциплінами «Історія державності та культури України», «Вступ до літературознавства», «Давня література», «Історія української літератури п.п. XIX ст.», «Історія української літератури др. пол. XIX століття».

5. Результати навчання:

Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

Володіє особистісно орієнтованим, діяльнісним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, застосовує український та міжнародний досвід навчання здобувачів освіти.

Має критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

Застосовує на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

Вміє складати конспекти уроків різних типів, у тому числі для проведення занять у дистанційному режимі.

Обирає педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи тестування відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного педагогічного контексту.

Оцінює ефективність навчальних матеріалів та вміє адаптувати їх до конкретного освітянського контексту.

Характеризує тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; аналізує твір за його ознаками і в контексті епохи, називає жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

Демонструє володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

Доводить конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства і одиницями різних рівнів системи мови, пояснює мовний і мовленнєвий матеріал, вміє сам і навчає учнів користуватися словниками різних типів.

Аналізує, коментує, реферує і перекладає тексти різних стилів і тематики, демонструючи лексичну, граматичну і стилістичну компетентності.

Уміє критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

Демонструє здатність критично оцінювати вітчизняний і закордонний навчальний досвід, власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність і вибудовувати стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА П.П. ХІХ СТ.»

Денна форма навчання

Тема	Лекції	Прак-тичні заняття	Індив. робота	Тренінг, КПЗ	Самост. робота	Контрольні заходи
Тема 1: Суспільно-історичні умови розвитку української літератури на зламі ХІХ - ХХ століть. Культурно-мистецьке життя в Україні на зламі ХІХ - ХХ століть	2	2			3	<i>Обговорення питань, письмова робота, презентація, есе, міні-дослідження, обговорення та дебати</i>
Тема 2: Ранній модернізм як естетичне явище в українській літературі кінця ХІХ - початку ХХ століть	2	2			3	<i>Обговорення питань, письмова робота, презентація, есе, міні-дослідження, обговорення та дебати</i>
Тема 3: Поетична та драматична творчість Лесі Українки.	4		3	6	4	<i>Обговорення питань, перевірка письмових робіт (аналіз віршів, есе, літературознавчий аналіз), оцінювання доповідей та презентацій, аналіз створених схем, таблиць та порівняльних аналізів, спостереження за участю в дискусіях, перехресне оцінювання (peer review) студентами робіт одне одного, оцінювання виконання творчих завдань</i>
Тема 4: Естетичні пошуки молодого покоління українських поетів початку ХХ століття.	4	2			4	<i>Обговорення питань, дискусія, аналіз творів, реферат, літературний відгук, аналітичне есе, презентація, міні-дослідження, відеоаналіз, порівняльний аналіз, творчий проєкт, peer-review</i>
Тема 5: Українська проза кінця ХІХ – початку ХХ ст.: між традицією і модерном. Прозова творчість Гната Хоткевича, Архипа Тесленка та Степана Васильченка	2	2			4	<i>Обговорення питань, письмова робота, презентація, есе, міні-дослідження, дебати, аналіз творів</i>

Тема 6: Проза Михайла Коцюбинського	4				4	<i>Обговорення питань, аналіз творів, реферат, презентації (включаючи відеопрезентації), порівняльні таблиці та літературні мапи, літературознавче дослідження, творчі роботи (власна новела), дискусії, peer-review</i>
Тема 7: Проза Ольги Кобилянської	4	2			3	<i>Обговорення питань, аналіз творів, порівняльна характеристика, есе, презентації, доповіді, схеми сюжетних ліній, ментальні мапи, міні-дослідження, дискусія, аналітичні роботи, peer-review</i>
Тема 8. Прозова творчість письменників Покутської трійці (Василь Стефаник, Марко Черемшина, Лесь Мартович)	4	2			4	<i>Обговорення питань, аналіз творів, порівняльна характеристика, презентації, доповіді, ментальні мапи, дискусія, аналітичні роботи, інсценізація, peer-review</i>
Тема 9: Прозова та драматична творчість Володимира Винниченка	4				3	<i>Обговорення питань, аналіз творів, порівняльна характеристика, есе, презентації, доповіді, міні-дослідження, міні-дослідження, дискусія, творчий проєкт, аналітичні роботи, peer-review</i>
Тема 10: Українська драматургія на зламі XIX – XX століть. Драматургія Олександра Олеся	2	2			3	<i>Обговорення питань, аналіз творів, есе, порівняльна характеристика, критичний відгук, презентації, доповіді, інтерактивна мапа, дискусія, аналітичні роботи, peer-review</i>
Усього	32	14	3	6	35	

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури на зламі XIX - XX століть. Культурно-мистецьке життя в Україні на зламі XIX - XX століть

Історичні обставини та літературно-мистецьке життя України на межі XIX–XX ст. Два покоління в українській літературі: ідейно-естетичні позиції «батьків» і «дітей». «Народництво» й «модернізм» як два вектори розвитку літератури (С. Павличко). І. Франко про літературну ситуацію («З останніх десятиліть XIX в.», «Інтернаціоналізм і націоналізм у сучасних літературах», «Старе й нове в сучасній українській літературі», «Маніфест “Молодої музи”»).

Тема 2. Ранній модернізм як естетичне явище в українській літературі кінця XIX - початку XX століть

Нові тенденції в українській літературі кінця XIX – початку XX ст.: елітарність, філософічність, психологізм, ліризація, розширення тематико-проблемного діапазону, жанрові пріоритети, ідея синтезу мистецтв тощо.

Характеристика епохи модернізму: філософська основа (сенсуалізм, роботи А. Шопенгауера, А. Бергсона, Ф. Ніцше, З. Фрейда і їхнє значення в становленні модернізму), історико-культурні передумови формування модернізму XIX – початку XX ст.; провідні ознаки. Особливості становлення раннього модернізму в Україні. Загальна характеристика течій модернізму: декаданс і символізм, імпресіонізм, неоромантизм, неореалізм, експресіонізм тощо.

Тема 3. Поетична та драматична творчість Лесі Українки

Основні етапи життя й творчості Лесі Українки. Родина Косачів і її роль у національній культурі. Сучасники про Лесю Українку. Грані особистості. Три періоди творчості (за статтею М. Зерова «Леся Українка»). Неоромантизм, декадентство й символізм у художній спадщині Лесі Українки: дискусійні аспекти. Ніцшеанство у творчості Лесі Українки. Основні положення статей: «Малорусские писатели на Буковине», «Новые перспективы и старые тени», «Новейшая общественная драма».

Провідні мотиви, жанри, образи-символи, міфологеми, засоби циклізації, особливості версифікації збірок «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки». Інтимна лірика Лесі Українки: адресати, своєрідність ліричної героїні, особливості поетики. Жанр поезії в прозі та його своєрідність в ліриці початку XX ст.

Поєми «Орфеево чудо», «Давня казка», «Роберт Брюс, король шотландський», «Віла-посестра», «Ізоolda Білорука» як зразки ліро-епосу: інтертекст, тематика, проблематика, жанрові особливості, система образів, специфіка конфліктів.

Драматургія Лесі Українки: сценічна історія, жанрово-тематичне розмаїття, зв'язок із «новою драмою», модерною драматургією, екзистенційні мотиви. Античність, християнство (Біблія), східний світ, середньовіччя, українська історія як джерела мотивів та сюжетів лірики й драматургії письменниці. Світові сюжети у драматургії Лесі Українки.

Жанри драматичного етюд, драматичної поеми, драми у творчості Лесі Українки й історії української літератури. Жанрова специфіка «Одержимої», біблійна основа й біографічні аспекти прочитання, проблематика, система персонажів, символіка. Драматичний етюд «На полі крові»: інтертекст, автотекстуальні мотиви («На руїнах»), своєрідність потрактування вічних образів, трагічна іронія, композиційні особливості, символи. «Вавілонський полон»: біблійна й міфологічна основа, специфіка актуалізації образу пророка в контексті творчості Лесі Українки, проблематика, композиція твору, жанрові особливості.

Психологічна драма «Блакитна троянда»: сценічна історія, семантика заголовку, система персонажів, конфлікт, мотив божевілля як маніфестант модерністського світовідчуття. Трагедія непочутого пророцтва у драматичній поемі «Кассандра»: своєрідність потрактування античного міфу в модернізмі, образи пророків (Кассандра і Гелен), провідні конфлікти, сюжет, символіка.

Тема митця й мистецтва, проблема вибору, варіанти заголовків, основні колізії, сюжетно-композиційні особливості, система персонажів, мотив реквієму в драматичній поемі «У пущі». Драма-феєрія «Лісова пісня» як зразок модерністської драматургії: фольклорно-міфологічні джерела, специфіка й функції стилізації, проблематика, композиція, система образів, міфологеми, ремарки. Драма «Камінний господар»: своєрідність трактування образу Дон-Жуана, проблематика, конфлікти, символіка просторових образів. Драматична поема «Бояриня»: особливості інтерпретації української історії, проблематика, поетика (колізії, конфлікти, принцип групування дійових осіб, художній час і простір, ремарки тощо).

Проза Лесі Українки («Пізно», «Щастя», «Місто смутку», «Над морем», «Приязнь» тощо): тематико-проблемні площини, жанрові форми, система персонажів, сюжетно-композиційні особливості, засоби характеротворення, образи-деталі, символіка.

Тема 4. Естетичні пошуки молодого покоління українських поетів початку ХХ століття.

Загальна характеристика української поезії на межі ХІХ і ХХ століть: представники, провідні тенденції, зв'язок із європейською літературою, тематика, філософічність, поява нових жанрів, оновлення мотивного комплексу, версифікаційні експерименти.

Час і місце появи літературного угруповання «Молода Муза», представники, естетико-філософські засади творчості, впливи західноєвропейської літератури. Діяльність «Молодої Музи» в контексті становлення модернізму в Україні (газета «Будучність», журнал «Світ», стаття О. Луцького «Молода муза» в газеті «Діло» за 1907 р., альманасі «За красою» і його полеміка з І. Франком; стаття І. Франка «Маніфест “Молодої музи”»; видавнича діяльність).

Роль поетів літературного угруповання в оновленні системи ліричних жанрів, мотивів, збагаченні тропіки, поетичного синтаксису, інтонаційно-звукового ряду, тяжіння до перехідних форм в системі віршування (дольник, тактовик).

Творчість *Б. Лепкого, В. Пачовського, П. Карманського*: ключові етапи життя й творчості митців, основні цикли й збірки, естетика світобачення, тематика поезій, провідні мотиви, символи, особливості версифікації.

Поети «Української хати». Журнал «Українська хата» (1909–1914 рр.) і його значення для історії української літератури в контексті становлення модернізму. Творчість *М. Вороного, Грицька (Григорія) Чупринки*: основні цикли, збірки, тематика, провідні мотиви, естетика світобачення, символи, версифікаційна майстерність.

Основні етапи біографії *В. Самійленка*, громадська й перекладацька діяльність. Багатогранність таланту: поет-лірик, сатирик, фейлетоніст, драматург, перекладач. І. Франко, Б. Грінченко, М. Зеров, М. Рильський та інші про Самійленка-поета. Тематика, провідні мотиви, жанри лірики, засоби версифікації («Елегія», «Грішниця», «Весна», «Найдорожча перлина», «На смерть Лесі Українки», «Пам'яті Л. І. Глібова», «Україні» тощо). Поцінування ролі Т. Шевченка у формуванні української літературної мови («На роковини смерті Шевченка», «Українська мова (Пам'яті Т. Шевченка)»).

Філософська лірика *В. Самійленка*: ліричний герой, жанри, провідні мотиви, символи. Традиції сонетної форми у творчості поета (наприклад, цикл «Весна»): різновиди, циклотвірні засоби (структура, заголовки, мотиви, символи, версифікаційні особливості тощо). Поема «Герострат»: історична основа, жанрові й композиційні особливості, філософська площина, провідні образи.

«Граціозний сміх Самійленка» (М. Рильський). Фантазія-сатира «У Гайхан-бея». Гумористичні й сатиричні поезії («Щасливий край («Ельдорадо»)), «Пісня про Віщого Василя», «Ідеальний публіцист», «На печі», «Патріоти», «Патріота Іван», «Новий лад», «Гея»): жанри, тематика, проблематика, засоби комізму, особливості вияву іронії, сатири, сарказму.

Етапи життя й творчості *Олександра Олеся*. Періодизація творчості. Художні пошуки автора і сприйняття модернізму. Творчість письменника в контексті символізму. Перший етап творчості. Основні мотиви лірики. Аналіз поезій збірок «З журбою радість обнялась», «Поезії. Книга III», «Поезії. Книга V»: ліричний герой, провідні мотиви, символи, версифікаційна майстерність, жанри. «Журба і радість» – доміанти життя і творчості *Олександра Олеся*. Еміграційний період життя поета: ностальгічні почуття, художня спадщина, театральна діяльність. Поезії збірок «Чужиною», «Поезії. Книга X», «На хвилях»: мотивний комплекс, провідні образи, символи, жанри. Сатиричні поезії збірки «Перезва»: емігрантські мотиви, тематика, засоби сатири.

Основні етапи творчої біографії *М. Яцкова*. Лідер львівської «Молодої Музи» (1906–1909 рр.), робота в журналі «Світ», редакторська діяльність. Впливи Ш. Бодлера, Е. По на творчість *М. Яцкова*-модерніста. Риси символізму в прозі *М. Яцкова*.

Загальна характеристика збірок «В царстві сатани: іронічно-сантиментальні картини», «Казка про перстень», «Чорні крила», «Adagio Consolante»: тематика, проблематика, концепція персонажа, конфлікти, основні мотиви, увага до підсвідомого, театральна образність, психологізм, ліризм, сарказм, гротеск, міфопоетика. Майстерність новелістики *М. Яцкова*, композиційна своєрідність. Оригінальність потрактування проблеми мистецтва

й митця. Музикальний і живописний компоненти малої прози М. Яцкова як модерністський ракурс бачення світу.

Тема 5. Українська проза кінця XIX – початку XX ст.: між традицією і модерном. Прозова творчість Гната Хоткевича, Архипа Тесленка та Степана Васильченка.

Основні етапи життя й творчості *Г. Хоткевича*: письменник, етнограф, мистецтвознавець, громадська робота. Театральна діяльність (організація Робітничого театру, Гуцульського театру). Історична проза в історії української літератури межі століть й творчості Г. Хоткевича: представники, тематика, типологія, жанрові різновиди.

Повість «Авірон»: світові джерела, тема, багатоаспектність проблематики, особливості композиції, система персонажів, своєрідність інтерпретації образу Мойсея в українській літературі, конфлікти, міфопоетика, жанрова своєрідність. Жанрова форма твору «Камінна душа», тема, проблематика, джерело сюжету, конфлікти, особливості групування персонажів, засоби характеротворення, тип викладу матеріалу, «гуцульський світ», художній час і простір, образи-описи, мотив камінного, символи. Значення роману в історії української літератури, літературний контекст («Тіні забутих предків» М. Коцюбинського, «В неділю рано зілля копала...» О. Кобилянської).

Етапи життя й творчості *А. Тесленка*, «реалістична школа». Тематика, проблематика, автобіографічні мотиви, жанри, поетика малої епіки, конфлікти, засоби характеротворення, особливості образу оповідача («За пашпортом», «Хуторяночка», «Любов до ближнього», «У схимника», «Школяр», «Истинно русский человек», «Немає матусі», «В тюрмі», «На чужині»). Образ «нужденного» у творчості А. Тесленка (галерея типів): образи селян, наймитів, заробітчан, інтелігентів. Повість «Страчене життя» (1910 р.): дві редакції твору, джерело сюжету, автобіографічні мотиви, тема й проблематика, специфіка розв'язання конфлікту, особливості сюжету й композиції, образ Олени Панасенко, роль пейзажу в повісті, до питання жанрової форми.

Біографія *С. Васильченка*, співпраця з газетою «Рада». «Мій шлях» (автобіографічні записки). С. Васильченко – прозаїк і драматург. Естетика світобачення: між реалізмом і модернізмом.

Образи вчителів, «учительські жалі та кривди» («Вечеря», «Над Россю», «Гріх», «Талант»), селян («Циганка», «Мужицька арихметика») і дітей («Свекор», «Доц», «Дома», «Басурмен»), тематика, проблематика, жанрові форми, система персонажів, поетика характеротворення, психологізм, асоціативність художнього мислення, ліризм, іронічне начало, комічні ситуації. «Відьма (з народних переказів)» С. Васильченка, «Що записано в книгу життя» М. Коцюбинського й «Новина» В. Стефаніка: особливості трактування теми.

Повість «Талант» (1924 р. надр.): тема й проблематика, композиція, своєрідність розв'язання конфлікту, система персонажів, типологічна близькість до повісті А. Тесленка «Страчене життя», жанрова форма. Особливості висвітлення подій Першої світової війни у прозі С. Васильченка (на матеріалі творів «Окопний щоденник», «Чорні маки», «Під святий гомін», «Отруйна квітка», «На золотому лоні» тощо), літературний контекст (проза О. Кобилянської, В. Стефаніка, Марка Черемшини).

Тема 6. Проза Михайла Коцюбинського

Постать М. Коцюбинського: митець і громадянин. Життєвий і творчий шлях М. Коцюбинського. Рання творчість М. Коцюбинського в оцінках літературознавців. Твори про дітей і для дітей («Харитя», «Ялинка», «Маленький грішник»). Зміна естетики світобачення: від реалізму (етнографічно-побутові оповідання «П'ятизлотник», «Пе-коптьор», повість «На віру») до імпресіонізму («На камені», «Поєдинок», «Цвіт яблуні», «Intermezzo»). Новелістика 1902–1912-го рр. («Сміх», «Він іде!», «Невідомий», «В дорозі», «Persona grata», «Сон», «Дебют», «Хвала життю!»): тематика, проблематика, специфіка втілення психологізму, сюжетно-композиційна своєрідність, посилення ліризму, увага до колористики, звукових асоціацій, символічне зображення картин природи, екзистенцій не світовідчуття, концепція світу й людини в імпресіоністичній прозі М. Коцюбинського. Поезії у прозі циклу «З глибини» («Хмари», «Втома», «Самотній», «Сон») у контексті художньої системи М. Коцюбинського: провідні мотиви, образи-символи.

Творчість М. Коцюбинського 1906–1912-го рр. «Капрійські сюжети». Жанр повісті в художній спадщині М. Коцюбинського. Повість «Fata morgana»: творча історія, семантика заголовку й підзаголовку, авторська концепція (за листами М. Коцюбинського), літературний контекст, розкриття психології натовпу, система персонажів, сюжетні лінії, жанрова специфіка.

Повість «Тіні забутих предків» у контексті модернізму: міфологічна й фольклорна основа, історія написання твору, літературний контекст, семантика заголовку, проблематика, образи, сюжетно-композиційні особливості, роль хронотопу в композиції твору, неоромантичні тенденції, провідні мотиви, екранізація як версія прочитання. Місце повісті «Тіні забутих предків» у творчості М. Коцюбинського та історії української літератури.

Тема 7. Проза Ольги Кобилянської

«Я була сама серед священної самоти»: особистість О. Кобилянської в автобіографіях («Про себе саму»), щоденнику. Актуальні питання вивчення художньої спадщини О. Кобилянської в літературознавстві. Формування літературно-естетичних смаків письменниці. Впливи німецької літератури, лектура, літературне оточення авторки. Ідеї Ф. Ніцше й проза О. Кобилянської. Творчі стосунки Ольги Кобилянської з Лесею Українкою, В. Стефаником. Ольга Кобилянська й Осип Маковей: історія любові й творчості.

Участь у жіночому русі: зв'язки із Софією Окуневською та Наталею Кобринською. «Товариство руських жінок на Буковині» (1894 р.) і доповідь «Дещо про ідею жіночого руху».

Тематика ранніх творів О. Кобилянської. Феміністичний дискурс повістей «Людина» (1895 р.), «Царівна» (1896 р.): історія написання творів, проблематика, ідеї, провідні образи, тенденційність. Концепція «нової жінки» в прозі О. Кобилянської. Образи Олени Ляуфлер та Наталки Веркович: спільне та відмінне, засоби характеротворення.

Емансипація жінки як авторський ідеал. Модерністська новела О. Кобилянської «Valse mélancolique»: оцінка твору Лесею Українкою, семантика заголовку, ідея синтезу мистецтв, автобіографічні мотиви, поетика, жіночі образи (Марта, Софія, Ганнуся). Мала проза («Impromptu phantasie», «Битва», «Юда», «Лист засудженого вояка до своєї жінки», «За готар»): тематична й жанрова різноманітність, актуальність проблематики, модерна

стилістика, інтертекст, своєрідність художньої інтерпретації фольклорних, біблійних (новозавітних) мотивів, часово-просторова символіка. «Природа» (1895 р.), «Некультурна» (1897 р.): тематика, проблематика, колізії, конфлікти, специфіка художнього втілення почуттів, система образів, жанри.

Велика епіка у творчості О. Кобилянської («Земля», «Ніоба», «Через кладку», «За ситуаціями», «В неділю рано зілля копала...», «Апостол черні»): загальна характеристика, жанр роману в художньому світі письменниці. «Земля» (1902 р.): літературний контекст, проблема «влади» землі, жанрова форма, образна система (система персонажів, міфологеми), поетика. Повість «В неділю рано зілля копала...»: народно-пісенна основа, життєвий матеріал, особливості композиції, дві сюжетні лінії, образи, колористика, символіка.

Тема 8. Прозова творчість письменників Покутської трійці (Василь Стефаник, Марко Черемшина, Лесь Мартович)

«Покутська трійця» в історії української літератури межі століть. Загальна характеристика творчих стосунків В. Стефаника, Марка Черемшини (Івана Семанюка), Л. Мартовича: період навчання, громадська діяльність, спільне та відмінне в принципах художнього освоєння дійсності (основні збірки, жанри, тематика, проблематика й поетика, естетика світобачення).

Життєвий і творчий шлях *В. Стефаника*. «Автобіографія», естетичні уподобання, світогляд письменника («Пригоди внутрішні і дати серця»). Художні шукання автора. Поезії в прозі В. Стефаника в контексті модерністської образності: «між віршем і прозою» (І. Качуровський), основні мотиви, символи, символістська образність. Особливості новелістики кінця ХІХ – початку ХХ ст. (Гі де Мопассан, С. Цвейг, А. Чехов, В. Стефаник) і новела як жанр (екстремальна ситуація як основа сюжету, увага до виняткового, напружений конфлікт, інтрига, стрімкість у розгортанні сюжету, однолінійний сюжет, мінімальна описовість, порівняно з оповіданням, нерідко сюжетно-композиційна інверсія, лаконічність, експресивність, увага до деталі тощо). Значення творчості В. Стефаника в розвитку жанру новели для історії української літератури.

Періодизація творчості В. Стефаника. Перший період творчості: збірки «Синя книжечка. Образки Василя Стефаника» (1899 р.), «Камінний хрест» (1900 р.), «Дорога» (1901 р.) і однойменна новела «Дорога» як творче кредо письменника, «Мое слово».

«Марія» (1916 р.): біблійна простота й високість, семантика козацької пісні, проблеми землі, алюзії, символи, художня деталь. Дванадцятирічне творче мовчання письменника. Художнє осмислення подій Першої світової війни В. Стефаником: «Діточа пригода», «Пістунка», «Сини».

Специфіка художнього осмислення теми смерті в новелістиці автора.

Творчість 1926–1933-го рр.: збірка «Земля» (1926 р.); «Гріх», «Мати», «Дурні баби»: тематика, проблематика, поетика. Тематика (дитяча тема, Перша світова війна тощо), проблематика; «абсолютний пан форми»: майстерність поетики новел В. Стефаника, позначених рисами експресіоністського світобачення (психологізм, ліризм, філософічність, драматизм, символіка, засоби характеротворення, художня деталь тощо). Експресіоністська модель світу в його новелах: контрастність, гіпербола, гротеск як ключові засоби

творення художнього світу, експресіоністська образність, ліризм, екзистенційне світовідчуття.

Біографія *Леся Мартовича*, громадська, редакторська діяльність. Автобіографічне оповідання «Весняні бурі» (1895 р.). «Нечитальник», «Хитрий Панько», «Мужицька смерть»: тематика, проблематика, система персонажів, сатира. «Винайдений рукопис про руський край» (1897 р.): жанрова специфіка памфлету, інтертекст, проблематика, образи.

Повість «Забобон» (1910–1911, 1917 р.) як зразок реалістичного твору: історія публікування (роль В. Гнатюка, газети «Діло», Наукового Товариства Шевченка в друкуванні й розшуку оригіналу повісті), тема й проблематика, провінційний і «мужицький світ» (М. Рудницький), особливості сюжетобудови, композиція твору, образ Славка Матчука як представника «інтелігенції», засоби характеротворення (портрети), іронічне начало, літературний контекст (повість О. Маковея «Залісся» (1896 р.)).

Життєвий і творчий шлях *Марка Черемшини*, перекладацька діяльність. Загальна характеристика творчості. «Автобіографія». Основні мотиви, художні засоби поезії в прозі Марка Черемшини («Весна», «Заморожені фіалки», «Ледові цвіти», «Плач цвітів», «Симфонія», «Осінь»).

Загальна характеристика збірок «Карби» (1901 р.), «Верховина» (1929 р.): різноманітність тематики, проблематики, жанрово-стильова специфіка малої прози Марка Черемшини, поетика, засоби характеротворення, ритмізація мови, імпресіоністична образність. Своєрідність художнього бачення подій Першої світової війни у творчості письменника (цикл новел «Село за війни»): тематика, проблематика, система образів, художній час і простір, основні символи.

Тема 9. Прозова та драматична творчість Володимира Винниченка

Постать В. Винниченка: письменник, філософ, політик. Віхи біографії. Еміграція.

Творчість В. Винниченка в оцінці літературознавців: актуальні й дискусійні питання вивчення його художньої спадщини (неореалізм, експресіонізм). Парадокси в житті і творчості. Суперечливість світогляду. Рецепція ідей Ф. Достоєвського, Ф. Ніцше в художньому світі В. Винниченка. Ієрархія цінностей (політичні, філософські, моральні, естетичні погляди). Лектура В. Винниченка на підставі «Щоденника» й епістолярію.

Повернення митця в літературне життя України. Мала проза В. Винниченка. Збірка «Краса і сила»: семантика заголовку, тематика, проблематика, концепція персонажа, поетика.

Психологізм прози: психологія мистецького обдарування («Раб краси», «Терень»); натовпу («Суд», «Салдатики»). Світ дитинства в оповіданнях В. Винниченка «Федько-Халамидник» і «Кумедія з Костем».

Драматургія В. Винниченка в річищі експресіонізму: проблематика, особливості поетики. Морально-етична проблематика (дисонанс людини з дійсністю) у драмах «Memento», «Брехня», «Пригвожені», «Гріх», «Закон», характери й конфлікти. «Сімейна драма» й дитячий світ у драматургії В. Винниченка. Автобіографічні мотиви і творчість письменника, автоміф В. Винниченка в контексті модерністської культури. «Чорна Пантера і Білий Медвідь»: семантика заголовку, проблематика, жанрова форма, колізії й своєрідність розв'язання пріоритетного конфлікту, порівняно з драмою

«Закон», своєрідність зображення мистецького світу, система персонажів і моделі поведінки.

Романи «Чесність з собою» й «Записки Кирпатого Мефістофеля» В. Винниченка як зразки модерністських текстів: суперечливі оцінки в критиці й літературознавстві щодо авторської концепції. Тематико-проблемні площини романів, художня своєрідність втілення ідеї «чесності з собою», автобіографічні мотиви, сюжетно-композиційні особливості, конфлікти, концепція головного персонажа, інтертекст і неоміфологічні аспекти, символіко-міфологічний підтекст. Роман «Сонячна машина»: літературний контекст, проблематика, сюжетно-композиційна своєрідність, провідні образи, жанрова специфіка. Ідея утопічного майбутнього в романі, елементи детективу. Роман у контексті світової утопії й антиутопії (Є. Зам'ятін «Ми», О. Гакслі «Чудовий новий світ» та ін.)

Тема 10. Українська драматургія на зламі XIX – XX століть. Драматургія Олександра Олеся

Драматургія кінця XIX – початку XX століття – період змін у мистецтві театру.

Загальна характеристика, представники, відхід від традицій реалістичного театру, поняття «нова драма» в контексті розвитку експресіоністської, екзистенціалістської драми, епічного театру. Основні риси явища «нова драма» як прикмети оновлення драматургічної системи і її відмінність від драми аристотелівського типу: експерименти у сфері тематики й проблематики, сюжетно-композиційні пріоритети, фрагментарність, ліризація й епізація, зміни в концепції персонажа, трактуванні знакових конфліктів («людина й стіна»), синтез мистецтв, звернення до міфу, умовність, підтекст, увага до таких художніх засобів, як авторські ремарки, символіка, паузи.

Театрознавчі статті М. Вороного, Лесі Українки.

Драматургія Олександра Олеся в контексті неоромантизму й символізму, відхід від традицій реалістичного театру (драматичний етюд «По дорозі в Казку», «Над Дніпром», «Ніч на полонині»). «По дорозі в Казку»: жанрові особливості, ідея твору, конфлікт, система образів, топос дороги, умовність як ознака «нової драми», естетика світобачення.

Художній світ драматичної поеми «Ніч на полонині»: літературний контекст («Затоплений дзвін» Г. Гауптмана, «Лісова пісня» Лесі Українки, «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського), міфопоетика, система персонажів, семантика імен, конфлікт, засоби характеротворення, особливості хронотопу.

Перелік художніх творів для обов'язкового прочитання

- Поети «Молодої Музи»: *Карманський П., Пачовський В., Лепкий Б., Луцький Ю., Чарнецький С.* (оптимально читати за антологією: Розсипані перли / Поети «Молодої Музи». К., 1991).
- *Михайло Яцків*: Гермес Праксітеля, Діточа груди у скрипці, Красуня, Доля молоденької музи, Серп, Благословення, Бувальщина, З монастиря, Душі кланяються, Під обухом, В казармі, Христос у гарнізоні, У наймах, Афродіта з Кнідос, Казка про перстень, Білі вівці, Чорні крила, Adagio Consolante, Дівчина на чорнім коні.
- *Василь Пачовський*: Вибрана лірика зі збірок: «Розсипані перли», «На стоці гір», «Ладі й Марені – терновий огонь мій...».
- *Грицько Чупринка*: Вибрана лірика зі збірок: «Огнецвіт», «Метеор», «Ураган», «Сон-трава», «Білий гарт», «Контрасти».
- *Петро Карманський*: Українська богема. Вибрана лірика зі збірок: «З теки самовбийця», «Ой люлі, смутку...», «Блудні огні», «Пливем по морі тьми», «Al fresco. Віршована проза».
- *Богдан Лепкий*: Казка мого життя (Крегулець, До Зарваниці, Бережани), Три портрети (Франко – Стефанік – Оркан). Вибрана лірика зі збірок: «Над рікою», «В Розтоках», «Осінь», «Із записної книжки», «Весною», «Стара пісня», «З-над моря», «Intermezzo», «Сонети».
- *Микола Вороний*: Цикли: День гніву, До зірок, З хвиль боротьби, Співи старого міста; Палімпсест, О рідна земле, люба моя нене!, За Україну!, Іванові Франкові (Відповідь на його Посланіє), Блакитна Панна, Інфанта. Поема: Євшан-зілля.
- *Василь Стефанік*: Злодій, Синя книжечка, Лесева фамілія, У корчмі, Виводили з села, Стратився, Палій, Басараби, Новина, Камінний хрест, Катруся, Побожна, Мамин синок, Діточа пригода, Сини, Марія, Моє слово.
- *Марко Черемшина*: Карби, Чічка, Грушка, Туга, Більмо, Дід, Зведениця, Основини, Лік, Злодія зловили, Святий Николай у гарті, Перші стріли, Зрадник, Бодай їм путь пропала, Село вигибає, Парасочка, Козак, Інвалідка, За мачуху молоденьку, Верховина, Колядникам науки, Писанки. Поезії в прозі: Весна, Заморожені фіалки, Ледові цвіти, Плач цвітів, Симфонія, Осінь.
- *Лесь Мартович*: Не-читальник, Винайдений рукопис про руський край, Стрибожий дарунок, Квіт на п'ятку, Хитрий Панько, Грішниця, Мужичька смерть, Забобон (повість).
- *Михайло Коцюбинський*: Харитя, Ялинка, Маленький грішник, Хо, Ціпов'яз, П'ятизлотник, Для загального добра, Дорогою ціною, На камені, Під мінаретами, У путях шайтана, Цвіт яблуні, Intermezzo, У грішний світ, В дорозі, Сон, Що записано в книгу життя, Сміх, Persona grata, Подарунок на іменини, Коні не винні, Fata morgana, Тіні забутих предків.
- *Леся Українка*: Поезії з усіх збірок. Поеми: Давня казка; Роберт Брюс, король шотландський; Віла-посестра; Ізольда Білорука. Драматургія:

Одержима; На полі крові; Йогана, жінка Хусова; Адвокат Мартіан; Руфін і Прісцілла; В катакомбах; На руїнах; Вавилонський полон; Кассандра; Бояриня; Камінний господар; Оргія; Лісова пісня.

Статті: «Малорусские писатели на Буковине», «Новые перспективы и старые тени», «Новейшая общественная драма».

- *Ольга Кобилянська*: Поезії у прозі: Рожі, Мої лілеї, Там звізди пробивалися. Новели: Природа, Битва, Некультурна, Valse melancolique, Impromptu phantasie, Час, Аристократка, Жебрачка, За готар, Лист засудженого вояка до своєї жінки, Юда, Апостол черні, Вовчиця, Путіфара, Але господь мовчить. Повісті і романи: Людина, Царівна, Земля, Ніоба, В неділю рано зілля копала, Через кладку, Апостол черні.
- *Володимир Винниченко*: Оповідання й новели: Краса і сила, Федько-халамидник, Голота, Контрасти, На той бік, Роботи!, Заручини, Студент, Момент, Суд, Уміркований та щирий, Раб краси, Малорос-європеєць, Олаф Стефензон. Роман: Записки Кирпатого Мефістофеля, Чесність з собою, Сонячна машина. П'єси: Memento, Брехня, Гріх, Закон, Чорна Пантера і Білий Медвідь, Між двох сил, Пригвожені.
- *Гнат Хоткевич*: Камінна душа, Гуцульські образки, Гірські акварелі, Авірон.
- *Агатангел Кримський*: Андрій Лаговський.
- *Олександр Олесь*: Драматургія: По дорозі в Казку, Ніч на полонині. Поезії: Земля обітована. Над Дніпром, вибрана поезія збірок «З журбою радість обнялась», «Поезії. Книга III», «Поезії. Книга V», «Чужиною», «Поезії. Книга X», «Перезва».
- *Стиридон Черкасенко*: Про що тирса шелестіла, Казка старого млина.
- *Володимир Самійленко*: Лірика: цикли «Елегії», «Ямби», «Весна», «Весняна елегія», «Пам'яті Зінаїді Р-ській». Поезії: «Найдорожча перлина», «Українська мова (Пам'яті Т. Шевченка)», «На роковини смерті Шевченка», «На смерть Лесі Українки», «Пам'яті Л. І. Глібова», «Україні». Поема: Герострат (*Монолог у трьох сценах*). Сатира: Патріота Іван, Патріоти, Щасливий край (Ельдорадо), Пісня про Віщого Василя, Ідеальний публіцист, На печі (*Українська патріотична дума*), Новий лад. Фантазія-сатира: У Гайхан-бея.
- *Степан Васильченко*: Мала проза: Вечеря, Дощ, Дома, Мужичька арихметика, Циганка, Гріх, Над Россю, Басурмен, Свекор; Окопний щоденник, На золотому лоні, Під святий гомін, Отруйна квітка, Чорні маки. Повість: Талант.
- *Архип Тесленко*: Мала проза: За пашпортом, Хуторяночка, Немає матусі, На чужині, В тюрмі, Любов до ближнього, У схимника, Школяр, Истинно русский человек. Повість: Страчене життя.

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям

1. Специфіка модернізму в українській літературі. Схарактеризуйте період раннього модернізму в українській літературі.
2. З'ясуйте суть поетичного діалогу між Миколою Вороним та Іваном Франком. Обґрунтуйте свою відповідь, покликаючись на конкретні твори.
3. Окресліть основні аспекти літературно-критичної діяльності Миколи Євшана. Проаналізуйте відомі вам праці цього літературного критика початку ХХ століття.
4. Визначте найважливіші моменти відомої статті Сергія Єфремова «В поисках новой красоты». Дискусія навколо основних позицій статті Сергія Єфремова.
5. Схарактеризуйте естетичні позиції літературних критиків часопису «Українська хата».
6. Неоромантизм, символізм, експресіонізм та інші течії модернізму в українській літературі.

Практичне заняття № 2

Творчість Лесі Українки

1. Життєвий шлях Лесі Українки.
2. Збірка «На крилах пісень». Відгук Івана Франка.
3. Інші поетичні збірки Лесі Українки.
4. Історія написання драми. «Одержима». П'єси Лесі Українки на біблійну та ранньохристиянську тематику.
5. «Бояриня»: «Сутужна, сину мій, вкраїнська справа».
6. «Лісова пісня»: фольклорний, міфологічний, культурний прапервни.
7. Драма «Кассандра» та «Камінний господар».

Практичне заняття № 3

Художній світ Михайла Коцюбинського

1. Поняття «імпресіонізм» як явище світового мистецтва. Специфіка вияву імпресіонізму в українській літературі. Жанрові пріоритети.
2. Новелістика М. Коцюбинського в оцінках літературознавців. Етапи творчості письменника.
3. Жанрова своєрідність малої прози М. Коцюбинського. Тематика й проблематика, композиція новел М. Коцюбинського: динаміка змін на різних етапах творчості.
4. Особливості сюжетобудови малої прози письменника. Авторська концепція людини й дійсності. Вплив М. Коцюбинського на розвиток української новелістики й літературний контекст.
5. Історія написання повісті «Тіні забутих предків» (відвідини М. Коцюбинським Карпат, зацікавленість життям гуцулів, знайомство з В. Гнатюком, вивчення етнографічних матеріалів).

6. Тема, проблематика повісті. Світ природи й людей: язичницьке й християнське світобачення. Міфопоетична образність.

7. Система персонажів. Засоби характеротворення.

8. Сюжетно-композиційні особливості повісті. Жанрова специфіка. Місце повісті «Тіні забутих предків» у творчості М. Коцюбинського та історії української літератури.

Практичне заняття № 4

«Влада» землі: зло чи благо? Повість Ольги Кобилянської «Земля»

1. Культурно-історичне тло творчості О. Кобилянської.

2. Історія написання «Землі» О. Кобилянської (авторка про мотиви створення повісті в епістолярії та автобіографії).

3. Оцінка повісті сучасниками, у критиці 1920-х рр., радянському й новітньому літературознавстві.

4. Проблематика: психологічне трактування одвічних проблем (людина й земля, злочин і кара тощо).

5. Образна система: лінії Івоніки та Марії, Сави та Михайла (порівняльна характеристика, їхні перетини); Михайло – Анна, Сава – Рахіра: дві історії любові.

6. Сюжетно-композиційні особливості. Тип сюжету/сюжетів: до постановки питання. Принципи групування персонажів. Своєрідність художнього часу і простору, розповідача у структурі тексту.

7. Жанр твору як дискусійне питання в літературознавстві.

8. Символіка твору. Містичне у структурі повісті. Образи-описи і їхнє значення як опосередкованих засобів характеротворення. Роль фольклорних образів.

9. Місце повісті в розробці теми «землі» в українській та світовій літературах.

Практичне заняття № 5

Творчість В. Стефаника

1. Збірка новел «Синя книжечка»

2. «Камінний хрест»: мотиви і проблематика збірки

3. Поезії в прозі Василя Стефаника.

4. Історія написання новели «Діточа пригода». Поетика новели.

5. Антимілітарний та гуманістичний зміст новел Василя Стефаника.

Практичне заняття № 6

Драми «Брехня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Закон»

В. Винниченка: проблематика й поетика

1. Поняття «експресіонізм», «нова драма» в контексті вивчення драматургії В. Винниченка. З'ясуйте, чому Михайло Слабошпицький стверджує, що біографія Володимира Винниченка – «то вже роман із неймовірно динамічним сюжетом або ціла історична енциклопедія».

2. Драми «Брехня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Закон» в оцінках літературознавців. Стаття М. Вороного «Драма живих символів».

3. Тема й проблематика драм: спільне й відмінне. Семантика заголовків як код до прочитання творів.

4. Моделі поведінки головних героїнь, мотиваційні аспекти (світ «жертви» й ідея «самопожертви»). «Всяка брехня буває істиною», або письменницька інтерпретація стереотипу «нещасливого шлюбу» (брехня, хвороба, зрада, мистецтво). Мотив гри.

5. Особливості поетики драм у контексті експресіонізму: своєрідність розв'язання художніх конфліктів, типи сюжетів, особливості композиції, засоби характеротворення, символічність речового світу, хронотоп.

6. Своєрідність жанрових форм. Мелодраматичні елементи в заявлених творах: до постановки питання.

Практичне заняття № 7

Поезія та драматургія Олександра Олеся

1. Олександр Іванович Кандиба: віхи життєвого й творчого шляху:

а) автобіографія (1924 р.);

б) дитячі та юнацькі спроби пера, фактори впливу на становлення особистості;

в) два періоди творчості Олександра Олеся – доеміграційний (1893–1919 рр.) й еміграційний (1919–1944 рр.). Празька школа поетів.

Поміркуйте, чому Михайло Грушевський називав Олександра Олеся «поетом напівтонів» і «найсильнішим представником українського символізму».

2. Мотиви лірики збірки Олександра Олеся «З журбою радість обнялась».

3. Ліричний герой й адресати лірики Олександра Олеся.

4. Особливості поетики збірки (символізм, контрастність, метафоризація, асоціативність, алегорія, музикальність, версифікаційна майстерність тощо), жанрова специфіка. Засоби циклізації.

5. Драматична творчість Олександра Олеся.

5. ТРЕНІНГ

Програма тренінгу

«Історія української літератури кін. ХІХ – поч. ХХ ст.»

Мета тренінгу: Поглибити знання студентів з історії української літератури кін. ХІХ – поч. ХХ століття, розвинути навички критичного аналізу літературних творів та розуміння їхнього історичного контексту, а також стимулювати активну участь у дискусіях та групових проєктах.

1. Літературний батл

- Студенти поділяються на групи. Кожна команда отримує завдання аргументувати свою позицію щодо впливу конкретного літературного напрямку (реалізм, модернізм) або літературної постаті (Іван Франко, Леся Українка) на розвиток української культури.

- Команда захищає свою думку перед іншими командами, використовуючи конкретні літературні приклади.

2. Створення віртуальної виставки

- Завдання полягає в тому, щоб створити віртуальну виставку на тему «Теми й образи української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.». Студенти можуть використовувати мультимедійні засоби для презентації (відео, графіка, музика), щоб візуально відобразити літературні теми і стиль періоду.

- Виставка повинна представляти не тільки літературні, але й історико-культурні аспекти доби.

3. Розробка сучасного театрального сценарію

- На основі творів одного з авторів (наприклад, Лесі Українки чи Василя Стефаника) студенти розробляють короткий сценарій театральної постановки, адаптуючи його до сучасних умов. Вони повинні зберегти оригінальний зміст, але інтерпретувати його для сучасної аудиторії.

- Наприкінці – інсценізація уривків або презентація концепції постановки.

4. Креативний переклад

- Студенти отримують уривок тексту для перекладу з української на іншу мову (або навпаки). Завдання полягає не тільки в буквальному перекладі, але й у передачі стилістичних та емоційних аспектів тексту.

- Обговорення труднощів і відмінностей перекладу, збереження художнього стилю.

5. Симуляція літературної конференції

- Студенти обирають певну тему і виступають на «літературній конференції», де вони мають презентувати свої дослідження. Темі можуть стосуватися аналізу конкретних творів або загальних тенденцій розвитку літератури.

- Оцінюється науковий підхід, аргументація, а також вміння висловлюватися перед аудиторією.

6. Підсумкова рефлексія

- Відповіді на запитання студентів.

- Обговорення отриманих результатів і рефлексія стосовно практичних навичок.

Критерії оцінювання

1. Активність під час інтерактивних завдань – 20 балів
 - Участь у літературному батлі та інших дискусіях.
 - Аргументованість та переконливість висловлених думок.
2. Творчі завдання (виставка, сценарій, переклад) – 40 балів
 - Оригінальність та глибина ідеї.
 - Використання сучасних інструментів і візуальних засобів (для виставки).
 - Якість інтерпретації та адаптації літературних текстів (для сценарію).
 - Влучність перекладу та стилістична відповідність.
3. Захист проєктів (конференція, виставка) – 20 балів
 - Логічність і послідовність у викладенні матеріалу.
 - Вміння відповідати на запитання аудиторії.
4. Робота в команді – 10 балів
 - Ефективність співпраці з іншими учасниками.
 - Здатність розподіляти обов'язки і координувати дії в команді.
5. Особисті рефлексії та самооцінка – 10 балів
 - Висновки щодо розвитку власних навичок після тренінгу.
 - Оцінка власної участі та розуміння опрацьованого матеріалу.

Методи оцінювання

1. Аналіз групової роботи та творчих завдань:
 - Оцінюється оригінальність підходів, використання сучасних засобів і креативних рішень у виконанні завдань.
 - Спостереження за динамікою роботи у команді.
2. Інтерактивна оцінка активності:
 - За допомогою опитувань та голосувань студенти можуть оцінювати виступи один одного, що стимулюватиме їхню участь та зворотний зв'язок.
3. Оцінка творчих презентацій та виступів:
 - Оцінюються навички публічної презентації матеріалу, вміння відповідати на запитання та конструктивно дискутувати.
4. Індивідуальні рефлексії:
 - Наприкінці тренінгу кожен студент надає письмову рефлексію або самооцінку щодо власних здобутків і навичок.

Такі завдання дозволять студентам підготуватися до екзамену в творчій формі, залучаючи їх до активної участі та критичного осмислення матеріалу.

Додаткові бали: Студенти можуть отримати до 5 додаткових балів за особливо видатні досягнення, інноваційні ідеї або додаткові проєкти, пов'язані з темою тренінгу. Приклади таких активностей можуть включати:

1. Створення інтерактивної онлайн-карти, що відображає географію життя та творчості письменників періоду.
2. Розробка настільної гри, яка допомагає вивчати ключові події, твори та авторів української літератури кін. XIX – поч. XX ст.
3. Підготовка та проведення міні-лекції про маловідомого автора періоду, який не був включений до основної програми тренінгу.

4. Створення серії подкастів, які розповідають про цікаві факти з життя письменників або історію створення відомих творів.
5. Організація літературного вечора або театралізованої постановки за мотивами творів вивченого періоду.
6. Розробка мобільного додатку з вікторинами та мініграми для закріплення знань з історії української літератури.
7. Проведення порівняльного аналізу між українською літературою даного періоду та світовою літературою того ж часу.
8. Створення віртуальної виставки, присвяченої одному з ключових авторів періоду, з використанням архівних матеріалів та мультимедійних елементів.

Оцінювання додаткових балів здійснюється викладачем на основі оригінальності ідеї, якості виконання, глибини розкриття теми та практичної цінності для навчального процесу.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Перелік питань для самостійного вивчення охоплює всі теми занять курсу. Кожне завдання розроблено таким чином, щоб стимулювати критичне мислення, аналітичні здібності, творчий підхід, практичне застосування знань студентами та формувати навички самостійного наукового пошуку.

Самостійна робота студентів є основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час, що дозволяє поглибити розуміння ключових літературних творів та осмислити історичний контекст розвитку української літератури другої половини ХІХ століття.

Самостійна робота студента оцінюється впродовж семестру на практичних заняттях і виставляється окремим модулем.

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Загальні рекомендації щодо самостійної роботи студентів спрямовані на підвищення ефективності навчання та розвиток професійних компетенцій.

Організація самостійної роботи

1. Зміст та обсяг самостійної роботи визначається робочою програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача. Студенти повинні виконати низку завдань, пов'язаних з:
 - Аналізом творів українських письменників кінця ХІХ - початку ХХ століття.
 - Порівнянням різних літературних стилів та напрямків.
 - Вивченням національно-культурних аспектів творчості митців.
2. Основні етапи самостійної роботи:
 - Опрацювання лекційного матеріалу.
 - Ознайомлення з основними творами української літератури цього періоду.
 - Вивчення літературної критики та монографій, присвячених творчості письменників (Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Володимира Винниченка, Олександра Олеся та інших).
 - Виконання аналітичних завдань (написання есе, порівняльний аналіз, літературознавчий огляд).
3. Джерела для самостійної роботи включають:
 - Конспекти лекцій.
 - Підручники, навчальні посібники, статті з наукових журналів.
 - Тексти художніх творів та критичних праць.
 - Інтернет-ресурси (бази даних наукових статей, літературні архіви).
4. Типи завдань для самостійної роботи:
 - Опрацювання окремих книг (наприклад, «Дискурс модернізму в українській літературі» Соломії Павличко).
 - Аналіз літературних творів та їх художньо-стильових особливостей.
 - Створення таблиць типологічного зіставлення (наприклад, стильових манер Лесі Українки та Ольги Кобилянської).
 - Написання рефератів та відгуків на книги.
 - Перегляд відеоматеріалів з подальшим аналізом.

Форми контролю самостійної роботи

1. Навчальний матеріал, опрацьований під час самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом із матеріалом, який вивчався на практичних та лекційних заняттях.

2. Форми контролю самостійної роботи здійснюються шляхом:

- о Оцінювання письмових робіт (аналітичні есе, реферати, міні-дослідження, порівняльні аналізи).
- о Усних презентацій та доповідей перед групою.
- о Перевірки творчих завдань (літературні відгуки, власні інтерпретації творів).
- о Спостереження за участю студентів у дискусіях та групових обговореннях.
- о Аналізу виконаних відеоаналізів та медіа-контенту.
- о Оцінювання дослідницьких проєктів та їх письмових звітів.
- о Перевірки створених таблиць та схем з письмовими коментарями.
- о Проведення тестування для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу.

3. Форми подання результатів самостійної роботи:

- о Аналітичне есе (1500-2000 слів)
- о Реферат (2000-2500 слів)
- о Міні-дослідження (1500-2000 слів)
- о Порівняльний аналіз (1500-2000 слів)
- о Презентація з візуальними матеріалами (15 хвилин, 7-10 слайдів)
- о Літературний відгук (1000-1200 слів)
- о Творча інтерпретація з письмовим обґрунтуванням (1000-1500 слів)
- о Аналітичний огляд відео (800-1000 слів)
- о Письмовий звіт за результатами дослідження (2000-2500 слів)
- о Порівняльні таблиці або схеми з письмовими коментарями

Методи самоконтролю

Для забезпечення ефективного засвоєння матеріалу студенти повинні використовувати:

- Самостійне тестування знань через опрацювання контрольних питань.
- Роботу з критичними статтями для перевірки власних думок і висновків.
- Створення конспектів за прочитаними творами, що допоможе структурувати інформацію.

Загальні рекомендації до виконання самостійної роботи:

1. Уважно прочитати завдання та літературні твори, зазначені в питаннях.
2. Використовувати додаткові джерела інформації: літературознавчі статті, критичні огляди, біографічні матеріали.
3. Робити нотатки під час читання, виписувати ключові цитати.
4. Структурувати свою відповідь: вступ, основна частина, висновок.
5. Підкріплювати свої думки цитатами з творів та критичної літератури.
6. Дотримуватись академічної доброчесності, уникати плагіату.
7. Перевіряти правопис та стилістику своєї роботи.

Практичне заняття № 1. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацювати книгу Соломії Павличко «Дискурс модернізму в українській літературі» та відповісти на питання:
 - Які основні етапи розвитку модернізму в українській літературі виокремлює авторка?
 - Якими були основні конфлікти між представниками модернізму та реалістами в українській літературі?
 - Які стилістичні й тематичні зміни принесла модерністська естетика у творчість українських письменників?
2. Яку роль відіграли неоромантизм та символізм у розвитку української літератури початку ХХ століття?
3. Проаналізуйте поетичний діалог між Миколою Вороним та Іваном Франком з точки зору естетичних протистоянь модерністів і реалістів.
4. Вивчіть літературно-критичну діяльність Миколи Євшана. Яким чином його погляди відображають естетику українського модернізму?
5. Визначте вплив символізму на поезію Олександра Олеся. Як його творчість віддзеркалює філософські та естетичні принципи символізму?
6. Проаналізуйте статтю Сергія Єфремова «В пошуках нової краси». Які основні ідеї підтримував автор, а які критично сприймав? Як ці позиції відображають суперечності модернізму?
7. Схарактеризуйте діяльність часопису «Українська хата». Як його автори вплинули на розвиток модерністських напрямків в Україні?
8. Охарактеризуйте вплив експресіонізму на творчість українських письменників. Наведіть приклади літературних творів, що відображають риси цього напрямку.

Критерії оцінювання самостійної роботи

1. Глибина опрацювання матеріалу (40 балів):
 - Аналіз ключових положень тексту.
 - Використання літературних джерел і точних цитат.
 - Глибокий розгляд тем і питань, що розкривають зміст модернізму в літературі.
2. Аргументованість відповідей (30 балів):
 - Логічність і чіткість аргументації.
 - Послідовність у викладенні думок.
 - Здатність обґрунтувати власну точку зору, спираючись на текст та дослідницькі праці (наприклад, Павличко).
3. Креативність підходу до завдань (20 балів):
 - Використання оригінальних прикладів або авторських інтерпретацій.
 - Нестандартний підхід до виконання завдань (наприклад, підготовка рефлексій або критичних відгуків).
4. Стиль і грамотність викладу (10 балів):
 - Відповідність науковому стилю.
 - Дотримання норм української мови, граматики та пунктуації.

Загальна оцінка: 100 балів

Метод оцінювання: письмова робота (3-5 сторінок тексту (1000-1500 слів)), презентація (7-10 слайдів, час виступу 5-7 хвилин), есе (2-3 сторінки (700-1000 слів), міні-дослідження (4-6 сторінок тексту (1500-2000 слів), обговорення та дебати (5-10 хвилин активної участі в дискусії).

Практичне заняття № 2. Творчість Лесі Українки

Питання для самостійного опрацювання:

1. Порівняйте творчість Лесі Українки з творчістю її сучасників: Які спільні та відмінні риси можна виокремити між поетичними та драматичними творами Лесі Українки та її сучасників?

2. Проаналізуйте вплив європейських літературних течій на творчість Лесі Українки: Які ідеї модернізму, символізму чи неоромантизму найбільш виразно проявилися в її драматичних творах?

3. Дослідіть образи жінок у драматургії Лесі Українки: Як письменниця показує сильних жіночих персонажів у своїх творах? Які аспекти емансипації проявляються?

4. Визначте ключові мотиви у драматичній творчості Лесі Українки: Які теми (боротьба, свобода, страждання) проходять через основні драми письменниці?

5. Проаналізуйте символіку в драмі «Лісова пісня»: Які символи використовує Леся Українка у творі та як вони відображають міфологічні та культурні традиції?

6. Дослідження джерел натхнення для п'єси «Камінний господар»: Як європейські та українські літературні традиції відображаються в драмі?

7. Проаналізуйте стиль прози Лесі Українки у порівнянні з її поетичними та драматичними творами: Як її проза відрізняється за темами, стилем та формою?

8. Зв'язок між фольклорними елементами та творчістю Лесі Українки: Яку роль відіграє український фольклор у її творах, зокрема у «Лісовій пісні»?

9. Прочитати твори та проаналізувати поетику прози Лесі Українки.

10. Проаналізуйте особливості української сповідальної прози на зламі XIX – XX століть.

Критерії оцінювання

1. Письмова робота (30 балів)

2. Презентація (25 балів)

3. Есе (20 балів)

4. Дискусія (15 балів)

5. Міні-дослідження (10 балів)

Загальна оцінка: 100 балів

Методи оцінювання: письмова робота, презентація, есе, міні-дослідження, дискусія.

Практичне заняття № 3. Художній світ Михайла Коцюбинського

Питання для самостійного опрацювання:

1. Проаналізуйте особливості імпресіонізму у творчості Михайла Коцюбинського. Зверніть увагу на основні жанрові риси його новелістики.

2. Окресліть роль природних образів у повісті «Тіні забутих предків». Яким чином природа взаємодіє з персонажами твору?

3. Проаналізуйте особливості символіки та міфопоетичної образності у творчості М. Коцюбинського. Як ці елементи впливають на побудову його художнього світу?

4. Дослідіть вплив М. Коцюбинського на сучасну українську літературу. Які автори використовують його естетичні принципи у своїх творах?

5. Порівняйте імпресіоністичні техніки у творах М. Коцюбинського з роботами інших письменників того періоду. Які спільні та відмінні риси ви можете виділити?

6. Окресліть тематичні та художньо-стильові особливості прози Степана Васильченка.

7. Проаналізуйте прозу Уляни Кравченко, Любові Яновської, Грицька Григоренка та Дніпрової Чайки в контексті літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ століть.

Критерії оцінювання:

1. Письмова робота (30 балів)
2. Презентація (25 балів)
3. Есе (20 балів)
4. Дискусія (15 балів)
5. Міні-дослідження (10 балів)

Загальна оцінка: 100 балів

Методи оцінювання: письмова робота, презентація, есе, міні-дослідження, дискусія.

Практичне заняття № 4. «Влада» землі: зло чи благо? Повість Ольги Кобилянської «Земля»

Питання для самостійного опрацювання:

1. Проаналізуйте соціально-психологічну проблематику творів Ольги Кобилянської. Як у її прозі відображено конфлікт між людиною і землею?

2. Дослідіть символіку в повісті «Земля» та її функцію у створенні характерів персонажів. Яку роль відіграють фольклорні мотиви у творі?

3. Прочитайте новели Ольги Кобилянської («Valse mélancolique», «Природа» та інші) та проаналізуйте їх стильові особливості. Як у новелістиці письменниці проявляється імпресіонізм?

4. Охарактеризуйте новелу «Природа» Ольги Кобилянської як приклад символістської прози. Які особливості стилю та образів домінують у цьому творі?

5. Прочитайте повість Ольги Кобилянської «Царівна» та визначте її місце в літературному процесі зламу ХІХ — ХХ століть. Як вона відображає тогочасні соціальні процеси?

6. Зробіть таблицю типологічного зіставлення стильових манер Лесі Українки та Ольги Кобилянської. У чому полягає подібність і відмінність їхніх літературних стилів?

7. Проаналізуйте повість Ольги Кобилянської «Людина» та визначте зв'язок її концептуальних позицій із європейськими тенденціями кінця ХІХ століття. Як у творі відображено ідеї фемінізму?

8. Охарактеризуйте художній час і простір у повісті «Земля» та проаналізуйте його вплив на розкриття сюжетних ліній. Яким чином розповідач відіграє роль у структурі твору?

9. Окресліть місце новелістики Ольги Кобилянської у розвитку української літератури. Як її новели сприяли формуванню української модерністської прози?

Критерії оцінювання:

1. Письмова робота (30 балів)
2. Презентація (25 балів)
3. Есе (20 балів)
4. Дискусія (15 балів)
5. Міні-дослідження (10 балів)

Загальна оцінка: 100 балів

Метод оцінювання: письмова робота, презентація, есе, міні-дослідження, дискусія

Практичне заняття № 5. Творчість В. Стефаника

Питання для самостійного опрацювання:

1. Життєвий і творчий шлях Василя Стефаника.
2. Особливості стилю В. Стефаника: експресіонізм у його творчості.
3. Аналіз новели В. Стефаника «Новина»: проблематика та художні засоби.
4. Тема еміграції в творчості В. Стефаника (на прикладі новели «Камінний хрест»).
5. Порівняльний аналіз новелістики В. Стефаника та М. Коцюбинського.
6. Проза Західної України. Творчість Марка Черемшини і Леся Мартовича.
7. Окресліть тематичні та художньо-стильові особливості прози Архипа Тесленка. З'ясуйте на матеріалі прочитаних вами творів.
8. Автобіографічний роман А. Кримського «Андрій Лаговський». Визначте місце твору в контексті української прози початку ХХ століття.

Критерії оцінювання:

1. Повнота розкриття теми (0-30 балів)
2. Аналітичність та критичне мислення (0-20 балів)
3. Використання літературознавчих джерел (0-15 балів)
4. Структурованість та логічність викладу (0-15 балів)
5. Грамотність та стиль викладу (0-10 балів)
6. Оригінальність думок та власні висновки (0-10 балів)

Загальна оцінка: 100 балів

Методи оцінювання:

1. Письмова робота: студенти обирають 2-3 питання з переліку та готують розгорнуті відповіді (3-5 сторінок на кожне питання).
2. Усна презентація: студенти готують 10-хвилинну доповідь з одного з питань та відповідають на запитання викладача.
3. Дискусійний семінар: студенти готують короткі виступи з усіх питань та беруть участь у груповому обговоренні.

Практичне заняття № 6. Драми «Брехня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Закон» В. Винниченка: проблематика й поетика

Питання для самостійного опрацювання:

1. Філософські засади творчості В. Винниченка та їх відображення в драматургії.
2. Концепція «чесності з собою» у драматичних творах В. Винниченка.
3. Психологізм у драмах В. Винниченка: засоби та прийоми.
4. Гендерна проблематика у драматургії В. Винниченка.
5. Символіка кольорів у драмі «Чорна Пантера і Білий Медвідь».
6. Особливості діалогів та монологів у драмах В. Винниченка.
7. Мала проза Володимира Винниченка.
8. Роман «Записки Кирпатого Мефістофеля» В. Винниченка як прецедентний текст в історії української літератури.
9. Драматургія Спиридона Черкасенка в контексті європейської символістської та неоромантичної драми. З'ясуйте на матеріалі прочитаних вами творів.
10. Драматургія Гната Хоткевича. Зробити аналіз тексту однієї драми Гната Хоткевича.

Критерії оцінювання:

- Глибина розкриття теми (0-25 балів)
- Використання первинних і вторинних джерел (0-20 балів)
- Аналітичність та критичне мислення (0-20 балів)
- Структурованість та логічність викладу (0-15 балів)
- Оригінальність інтерпретації та власні висновки (0-10 балів)
- Грамотність та стиль викладу (0-10 балів)

Загальна оцінка: 100 балів

Метод оцінювання:

- Есе: студенти пишуть аналітичне есе (1500-2000 слів) на одну з запропонованих тем.
- Презентація: студенти готують 15-хвилинну презентацію з використанням візуальних матеріалів на обрану тему.
- Дослідницький проект: студенти проводять міні-дослідження з обраної теми, використовуючи первинні та вторинні джерела, та представляють результати у формі письмового звіту (2000-2500 слів).
- Порівняльний аналіз: студенти обирають два питання та проводять порівняльний аналіз, представляючи результати у формі таблиці або схеми з письмовими коментарями (1500-2000 слів).
- Творче завдання: для питань, пов'язаних з аналізом конкретних творів, студенти можуть створити власну інтерпретацію у формі сценарію, візуального представлення або літературної пародії з письмовим обґрунтуванням (1000-1500 слів).

Практичне заняття № 7. Поезія та драматургія Олександра Олеся

Питання для самостійного опрацювання:

1. Вплив символізму на творчість Олександра Олеся.
2. Еволюція поетичного стилю Олександра Олеся в еміграційний період.
3. Фольклорні мотиви в поезії Олександра Олеся.
4. Тема кохання в ліриці Олександра Олеся: особливості інтерпретації.

5. Патріотичні мотиви у творчості Олександра Олеся.
6. Порівняльний аналіз поезики Олександра Олеся та інших представників символізму в українській літературі.
7. Драматичні етюди Олександра Олеся: тематика та художні особливості.
8. Переглянути відеорозповідь Степана Процюка «Олександр Олесь: між забуттям і славою».
9. Написати реферат про життя і творчість одного з поетів-молодомузівців.
10. Написати відгук на книгу Петра Карманського «Українська богема».
11. Поетична творчість Миколи Вороного. Поема «Євшан-зілля»: художні особливості.

Критерії оцінювання:

- Повнота та глибина розкриття теми (0-25 балів)
- Аналітичність та критичне мислення (0-20 балів)
- Використання літературних джерел та їх аналіз (0-15 балів)
- Оригінальність інтерпретації та власні висновки (0-15 балів)
- Структурованість та логічність викладу (0-10 балів)
- Грамотність та стиль викладу (0-10 балів)
- Своєчасність виконання завдання (0-5 балів)

Загальна оцінка: 100 балів

Метод оцінювання:

- Аналітичне есе (обсягом 1500-2000 слів).
- Відеоаналіз (800-1000 слів).
- Реферат (обсягом 2000-2500 слів).
- Літературний відгук (1000-1200 слів).
- Порівняльний аналіз (1500-2000 слів).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються: лекції; практичні та індивідуальні заняття, групова робота, бесіди, тестування, проведення дискусій з обговорення актуальних питань літературознавства, проєкти та презентації, опрацювання й коментування текстів, аналітичний огляд літературознавчих джерел, конспектування, реферування, обговорення питань, винесених на самостійне опрацювання, peer-review, консультації.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Українська література кін. ХІХ – поч. ХХ ст.» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях, тестування);
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень, проєкти;
- оцінювання самостійної роботи;
- тренінг;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

У випадку відсутності студента на практичному занятті він **зобов'язаний** відпрацювати пропущене заняття. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

Здобувачі освіти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у формі співбесіди з викладачем або письмових завдань.

Також береться до уваги відвідування лекцій (пропущені заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу лекцій обов'язкове), цінується і заохочується творчий підхід до опрацювання запропонованих тем.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

Науково-педагогічний працівник загалом гарантує доступність зустрічей у межах університету, а також можливість заочної комунікації та консультування з урахуванням електронних можливостей (навчальних платформ – Moodle, Office 365; Zoom та ін.)

Кожен здобувач повинен виконати обсяг робіт, передбачених робочою програмою, та у терміни, передбачені курсом. Викладач терміни виконання певних видів робіт визначає заздалегідь. Роботи, які подають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів).

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії. Перескладають модулі з

дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, медична довідка, участь у спортивних змаганнях, конференціях).

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Українська література кін. ХІХ – поч. ХХ ст.» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Політика щодо академічної доброчесності. В оцінюванні підготовки здобувачем освіти практичних і, особливо, індивідуальних творчих завдань, самостійної роботи керуємося політикою академічної доброчесності. Основні параметри академічної доброчесності включають такі позиції: висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії та затверджені відповідними інституціями); оригінальне та самостійне виконання запропонованих завдань, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (списування, фальсифікація фактів, кількісні та якісні маніпуляції), двостороння комунікація з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання – визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 1-7 (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульний контроль - проводити в системі Moodle в позааудиторний час (теми 1-10)	Тренінг - визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Самостійна робота - визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу	Екзамен

Шкала оцінювання

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти та обладнання

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор	1–10
2.	Проекційний екран	1–10
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1–10
4.	Ноутбук	1–10
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–10
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–10
7.	Інструменти Microsoft Office (PowerPoint і т.ін.)	1–10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Грицак Ярослав. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX – XX століття. К.: Yakaboo publishing, 2019. 654 с.
2. Ковалів Юрій. Історія української літератури кінця XIX – початку XXI ст. : підручник : У 10 т. / Юрій Ковалів. К. : ВЦ “Академія”, 2013. Т. 1, 2.
3. Історія української літератури кінця XIX – поч. XX століття. К.: Вища школа, 1989.
4. Історія української літератури кінця XIX – поч. XX століття. К.: Вища школа, 1991.
5. Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 - 1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г. Дончика. К.: Либідь, 1993. – 784 с.
6. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. Кн. перша. К.: Либідь, 1998.
7. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 4 кн. / Упорядкування, фахове редагування та бібліографічні довідки професора В. Яременка. К.: Аконіт, 2001.
8. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У двох книгах: Підручник / За ред. проф. О.Д.Гнідан. К.: Либідь, 2005. Кн.1. 624 с.
9. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У двох книгах: Підручник / За ред. проф. О.Д.Гнідан. К.: Либідь, 2006. Кн. 2. 496 с.
10. Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича. К.: Либідь, 1993. 592 с.
11. Українська культура: історія і сучасність. Львів: Світ, 1994. 456 с.
12. Попович Мирослав. Нарис історії культури України. К.: „АртЕк”, 1998. 728 с.
13. Животко А. Історія української преси / Упоряд. М.С. Тимошик. К.: Наша культура і наука, 1999. С. 145-274.
14. Історія української літератури кінця XIX – поч. XX століття. К.: Вища школа, 1989. С. 39-48.
15. Історія української літератури кінця XIX – поч. XX століття. К.: Вища школа, 1991. С. 22-27.
16. Історія української преси XX століття: Хрестоматія. К.: „Наша культура і наука”, 2001.
17. Михайлин І.Л. Історія української журналістики XIX століття. К.: Центр навчальної літератури, 2003. С. 440-682.
18. Бойко І.З. Українські літературні альманахи і збірники XIX – початку XX століття: Бібліографічний покажчик. К.: Наук. думка, 1967. 371 с.
19. Павличко Соломія. Дискурс модернізму в українській літературі: Монографія. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Либідь, 1999. 447 с.
20. Євшан Микола. Критика; Літературознавство; Естетика / Упоряд. Н. Шумило. К.: Основи, 1998. 658 с.
21. Гундорова Тамара. Початок XX ст.: загальні тенденції художнього розвитку. *Історія української літератури. XX століття. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г. Дончика. К.: Либідь. С. 9 – 33.*
22. Гундорова Тамара. Європейський модернізм чи європейські модернізми? (Українська перспектива). *Слово і час. 1995. № 2. С. 28 – 31.*

23. Кузнецов Юрій. Імпресіонізм в українській прозі кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Проблеми естетики і поетики. К.: Зодіак-ЕКО, 1995. 304 с.
24. Яковенко С. Романтики, естети, ніцшеанці: Українська та польська літературна критика раннього модернізму / Сергій Яковенко. К. : Критика, 2006. 295 с.
25. Гундорова Тамара. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів: Літопис, 1997. 300 с.
26. Кодак Микола. Авторська свідомість письменника і поетика української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Автореф. дис. ... д. ф. н. (10.01.01; 10.01.06). К., 1997. 40 с.
27. Моклиця Марія. Модернізм як структура. Філософія. Психологія. Поетика: Автореф. дис. ... д.ф. н. (10.01.06). К., 1999. 32 с.
28. Поліщук Ярослав. Міфологічний горизонт українського модернізму. Монографія. Видання друге, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. 392 с.
29. Шумило Наталя. Під знаком національної самобутності. К.: Задруга, 2003. 354 с.
30. Яструбецька Галина. Експресіонізм – імпресіонізм: стильова опозиція чи дифузія? *Слово і час*. 2006. № 2. С. 39 – 45.
31. Вервес Григорій. Поет повертається на Батьківщину. *Вороний Микола. Твори*. К.: Дніпро, 1989. С. 5 – 22.
32. Яременко Василь. Микола Вороний. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.* Т. І. К.: Рось, 1994. С. 215 – 217.
33. Вервес Григорій. Микола Вороний. *Вороний Микола. Поезії. Критика. Публіцистика*. К.: Наукова думка, 1996. С. 5 – 3.
34. Радішевський Ростислав. Журба і радість Олександра Олесь. *Олесь Олександр. Твори в двох томах*. Т. 1. К.: Дніпро, 1990. С. 5 – 47.
35. Петров Віктор. Проблема О. Олесь. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.* Т. І. К.: Рось, 1994. С. 275 – 285.
36. Грушевський Михайло. Поезія Олесь. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.* В чотирьох книгах. Кн. 1. К.: Аконіт, 2001. С. 423 – 428.
37. Жулинський Микола. Метеор на обрії української поезії. *Чупринка Грицько. Поезії*. К.: Радянський письменник, 1991. С. 5 – 32.
38. Жулинський Микола. Григорій Чупринка. *Історія української літератури. ХХ століття*. У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г.Дончика. К.: Либідь. С. 203 – 210.
39. Яременко Василь. Спалахнув метеором і згорів. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.* В чотирьох книгах. Кн. 1. К.: Аконіт, 2001. – С.214 – 216.
40. Ільницький Микола. Краси свічадо. *Розсипані перли: Поети „Молодої музи”* / Упоряд., автор передм. та приміт. М.М.Ільницький. К.: Дніпро, 1991. С. 5 – 17.

41. Рубчак Богдан. Пробний лет (Тло для книги). Розсипані перли: Поети „Молодої музи” / Упоряд., автор передм. та приміт. М.М.Ільницький. К.: Дніпро, 1991. С. 18 – 41.
42. Барка Василь. Лірик-мислитель [Про Василя Пачовського]. *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.* В чотирьх книгах. Кн. 1. К.: Аконт, 2001. С.208 – 213.
43. Микола Ільницький. Василь Пачовський. *Історія української літератури. ХХ століття.* У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г.Дончика. К.: Либідь. С. 51 – 58.
44. Ільницький Микола. Петро Карманський. *Історія української літератури. ХХ століття.* У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г.Дончика. К.: Либідь. С. 43 – 51.
45. Голомб Лідія. Митець незвичайної долі. *Карманський Петро. Ой люлі, смутку... (Поезії)* / За редакцією Л.Г. Голомб. Ужгород: Поличка „Карпатського краю”, ВВК „Патент”, 1996. С. 3 – 22.
46. Погребенник Федір. Богдан Лепкий. *Лепкий Богдан. Твори в двох томах.* Том 1. К.: Наукова думка, 1997. С. 5 – 33.
47. Ільницький Микола. Богдан Лепкий. *Історія української літератури. ХХ століття.* У 2 кн. Кн. 1.: 1910 – 1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г.Дончика. К.: Либідь. С. 33 – 43.
48. Ільницький Микола. Найпопулярніша постать на галицькому ґрунті... *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.* Т. I. К.: Рось, 1994. С. 241 – 251.
49. Бондар Микола. Творчість Володимира Самійленка. *Самійленко Володимир. Твори / Упоряд. М. Бондар.* К.: Дніпро, 1989. С. 5 – 45.
50. Чопик Р. Ессе Номо: Добра звістка від Івана Франка. Львів : Львівське відділення Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, 2001. 232 с.
51. Царик Я., Шалайський В. Талановита вихованка Каменяра [Про Ульяну Кравченко]. *Дзвін.* 1990. №4.
52. Мовчан Раїса. Кравченко Ульяна. *Українська література у портретах і довідках: Давня література – література ХІХ ст.* К.: Либідь, 2000. С.167– 168.
53. Євшан Микола. Агатангел Кримський. *Євшан Микола. Критика; Літературознавство; Естетика / Упор. Н. Шумило.* К.: Основи, 1998. С. 194 – 199.
54. Мрії зламане крило: Зібрання творів, документів, спогадів. – К.: Веселка, 1993.
55. Мороз Мирослав. Літопис життя і творчості Лесі Українки. К.: Наукова думка, 1992.
56. Агеєва Віра. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. К., 1999.
57. Хороб Степан. Українська модерна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття (неоромантизм, символізм, експресіонізм). Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 414 с.
58. Поліщук Ярослав. Міфологічний горизонт українського модернізму. Монографія. Видання друге, доповнене і перероблене. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. 392 с.

59. Скупейко Лукаш. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. К.: Фенікс, 2006. 416 с.
60. Зборовська Ніла. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури. Монографія. К.: Академвидав, 2006. 504 с.
61. Поліщук Ярослав. «І ката, і героя він любив...». Михайло Коцюбинський. Літературний портрет. К.: ВЦ «Академія», 2010. 304 с.
62. Вісич Олександра. Естетика нон-фінито у творчості Лесі Українки. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2014. 196 с.
63. Забужко Оксана. Notre Dame d'Ukraine. Українка в конфлікті міфологій. К.: Факт, 2007. 640 с.
64. Швець Алла. Жінка з хистом Аріадни. Життєвий світ Наталії Кобринської в генераційному, світоглядному і творчому вимірах: Монографія. Львів, 2017. 752 с.
65. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ століття. Част. 1. Українська література: навч. посібник. Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 1999. 154 с.
66. Гундорова Т. *Femina melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. К.: Критика, 2002. 272 с.
67. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. К.: Критика, 2006. 352 с.
68. Денисюк І. Іван Франко про новаторство літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст. *Денисюк І. Невичерпність атома*. Львів, 2001. С. 178-182.
69. Міхновський М. Самостійна Україна. *Націоналізм. Теорії нації та націоналізму від Йогана Фіхте да Ернста Гелнера* : Антологія. 3-є видання / Упорядники Олег Проценко, Василь Лісовий. К. : Видавничий дім «Простір»; Смолоскип, 2010. С. 425-433.
70. Ткаченко Р. «Андрій Лаговський» – покутний шлях декадента. *Слово і Час*. 2002. №8. С. 68-73.
71. Мулик-Луцик Ю. Духовий портрет Ольги Кобилянської. Вінніпег, 1952. 100 с.
72. Нестелєєв М. На межі: Суїцидальний дискурс українського модернізму: Монографія. К. : Академвидав, 2013. 256 с.
73. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : монографія. К. : Темпора, 2012. 580 с.
74. Піхманець Р. Передісторія трактату Івана Франка «Із секретів поетичної творчості». *Жовтень*. 1985. № 10. С. 11-112.
75. Сиваченко Г. Винниченків «конкордизм» у буддистському та психоаналітичному дискурсах. *Слово і час*. 2000. № 8. С. 17-26.
76. Сиваченко Г. Пророк не своєї вітчизни. Експатріантський метароман Володимира Винниченка: Текст і контекст. К.: Альтернативи, 2003. 280 с.
77. Свербілова Т. Пророк та самогубство (п'єса Володимира Винниченка в контексті драматургії експресіонізму та постекспресіонізму). *Слово і Час*. 2005. № 10. С. 8-17.
78. Третяченко Т. Г. Художня проза Лесі Українки. Творча історія. К. : Наук. думка, 1983. 288 с.

79. Українка Л. Листи: 1876 – 1897 / Упоряд. Прокіп (Савчук) В.А., передм. Агеєвої В.П. К. : Комора, 2016. 512 с.

80. Українська новелістика кінця XIX – початку XX ст. : Оповідання. Новели. Фрагментарні форми (ескізи, етюди, нариси, образки, поезії в прозі) / Упоряд. і прим. Є.К. Нахліка; Вступ. ст. І.О. Денисюка; Ред. Н.Л. Калениченко. К.: Наук. думка, 1989. 688 с.

Допоміжна

1. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. К.: ВЦ „Академія”, 1997. 752 с. (Nota bene).

2. Наєнко Михайло. Українське літературознавство: Школи, напрями, тенденції. К.: ВЦ „Академія”, 1997. 320 с.

3. Зборовська Ніла. Психологія і літературознавство: Посібник. К.: „Академвидав”, 2003. 392 с. (Альма-матер).

4. Гундорова Тамара. Європейський модернізм чи європейські модернізми? (Українська перспектива). *Слово і час*. 1995. № 2. С.28 – 31.

5. Квіт Сергій. Українська естетика «європеїзації». *Слово і час*. 1995. № 2. С.32–36.

6. Кузнецов Юрій. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – початку XX ст.: Проблеми естетики і поетики. К.: Зодіак-ЕКО, 1995. 304 с.

7. Соловей Елеонора. Українська філософська лірика: навч. посібник із спецкурсу. К.: Юніверс, 1999. 368 с.

8. Павличко Соломія. Націоналізм. Сексуальність. Орієнталізм. Складний світ Агатангела Кримського. К., 2000.

9. Костенко Анатоль. Леся Українка. К.: Молодь, 1971. 448 с.

10. Мороз Мирослав. Літопис життя і творчості Лесі Українки. К.: Наукова думка, 1992.

11. Одарченко П. Леся Українка: Розвідки різних років. 1994. 239 с.

12. Зборовська Ніла. Моя Леся Українка. К., 2000.

13. Вознюк Володимир. Буковинські адреси Ольги Кобилянської. Чернівці: Книги – XXI, 2006. 276 с.

14. Донцов Дмитро. Поетка українського ренесансу (Леся Українка). *Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.* Т. I. К.: Рось, 1994. С. 149 – 183.

15. Лях Т. Творчість Марка Черемшини у контексті західноукраїнської новелістики: жанрово-стильові тенденції. Ужгород : Гражда, 2015. 200 с.

16. Скупейко Лукаш. Казка і міф у драмі Лесі Українки «Лісова пісня». *Слово і час*. 2000. С. 55 – 65.

17. Хороб Степан. Українська драматургія: кризь виміри часу (Теоретичні та історико-літературні аспекти драми). Збірник статей. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 200 с.

18. Масенко Лариса. У Вавилонському полоні: Теми національної та соціальної неволі у драматургії Лесі Українки. К.: Соняшник, 2002. 152 с.

19. Василь Стефаник, Іван Франко, Андрей Шептицький у контексті культурно-історичних процесів кінця XIX – початку XX ст.: Колективна монографія. Івано-Франківськ: ВГЦ “Просвіта”, 2020. 320 с.

20. Єрмак Валентина. Творча історія поезій у прозі Василя Стефаника. К.: Наук.думка, 2016. 152 с.

21. Білецький Л. Три силуетки. Марко Вовчок – Ольга Кобилянська – Леся Українка. Винніпег, Ман, Канада : Накладом Союзу українок Канади, 1951. 127 с.
22. Левченко Г.Д. Психоаналітична інтерпретація прози Ольги Кобилянської: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. філол. наук. К., 2005. 20 с.
23. Гаєвська Л.О. Морально-етична проблематика української новели кінця ХІХ – початку ХХ ст. К. : Наук. думка, 1981. 128 с.
24. Галета О. Від антології до онтології: антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця ХІХ – початку ХХІ століття: монографія. К. : Смолоскип, 2015. 640 с.
25. Голод Р. Поетика імпресіонізму в художній творчості Івана Франка. *Слово і Час*. 2005. № 11. С. 15-20.
26. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією ХІХ – ХХ століть: Збірник статей. Ужгород : Гражда, 2005. 380 с.
27. Жаркова Р. сТІхія жіночого письма: саморепрезентація в українській модерні стичній прозі кінця ХІХ – початку ХХ століття (Леся Українка, Ольга Кобилянська, Уляна Кравченко). Львів : Норма, 2015. 208 с.
28. Капрійські сюжети : «Італійська» проза Михайла Коцюбинського та Володимира Винниченка / Упоряд. В. Панченко. К. : Факт, 2003. 496 с.
29. Карманський П. Українська богема. Львів : Олір, 1996. 144 с.
30. Качуровський І. Покірна правді і красі (Леся Українка та її творчість). *Качуровський І. Променисті силуети : Лекції, доповіді, статті, есе, розвідки*. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. С. 53-88.
31. Качуровський І. Про деякі технічні засоби Винниченкової прози. *Качуровський І. Генерика й архітектоніка*. Кн. II. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. С. 63-68.
32. Качуровський І. Роль «хатян» у розвиткові української літератури (До сімдесятиріччя заснування журналу «Українська Хата». *Качуровський І. Променисті силуети : Лекції, доповіді, статті, есе, розвідки*. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. С. 99-133.
33. Качуровський І. Функція краєвиду в прозі Володимира Винниченка. *Качуровський І. Генерика й архітектоніка*. Кн. II. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. С. 69-76.
34. Качуровський І. Штрихи до портрета великого майстра (Володимир Винниченко та його прозова творчість). *Качуровський І. Променисті силуети : Лекції, доповіді, статті, есе, розвідки*. К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. С. 134-175.
35. Левченко Г. Зачарована казка життя Ольги Кобилянської. Психоаналітична студія. К. : Книга, 2008. 224 с.
36. Левченко Г. Міф проти історії : Семіосфера лірики Лесі Українки : Монографія. К. : Академвидав, 2013. 332 с.
37. Михида С. Володимир Винниченко: психопортрет у дзеркалах і задзеркаллі : монографія. Вид. 2-е, допов. і перероб. Кіровоград : Поліграф – Сервіс, 2015. 176 с.
38. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. К. : Смолоскип, 2011. 264 с.

39. Мірошніченко Л. Над рукописами Лесі Українки: Нариси з психології творчості та текстології. К. : Інститут літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України, 2001. 264 с.

Інтернет-ресурси

<http://pidruchniki.com/>
<http://subject.com.ua>
<http://www.br.com.ua>
<http://readbookz.com/>
www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/1556-litopusu
<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/93-education/faculties/fgn>
Бібліотека української літератури: <http://www.ukrplib.com.ua/>
Література українською: <http://www.ukrcenter.com/Література>
Електронна бібліотека української літератури:
<http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>
Електронна бібліотека «Чтиво»: www.chtyvo.iatp.org.ua
Електронна бібліотека «Diasporiana»:
<http://diasporiana.org.ua/category/literaturoznavstvo>
Бібліотека «Відродження»: www.vidrodzhenia.org.ua
WEB-орієнтована електронна бібліотека загального доступу
зукраїномовним спрямуванням: www.biblos.ternopil.net
Українська класична література – аудіобібліотека: <http://litplayer.com.ua/>
Українська Вікі Бібліотека: <http://uk.wikibooks.org/wiki>
Українські Бібліотеки: <http://www.kids-directory.info>
Незалежний культурологічний часопис «І»: www.ji-magazine.lviv.ua
Журнал «Українська мова і література в школі»: <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/>
Журнал «Українська література в загальноосвітній школі»:
http://didactics.ucoz.ua/load/materiali/ukrajinska_literatura_v_zagalnoosvitnij_shkoli/45
Журнал «Українська мова і література в школах України» (до 2012 – «Українська мовай література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах»):
https://web.archive.org/web/20190415185225/https://lib.pedpresa.ua/category/zhurnal_i_naykovo-metodichni-zhyrnalu/ukrayinska-mova-i-literatura-v-shkolah-ukrayini
Українська, російська, зарубіжна література: www.proza.com.ua,
www.lib.proza.com.ua
Журнал «Дивослово»: <https://dyvoslovo.com.ua/bibliotechka/archives>
Журнал «Вивчаємо українську мову та літературу»:
<https://web.archive.org/web/20210225015321/http://journal.osnova.com.ua/archive/4/>
Український часопис «Критика»:
http://krytyka.com/cms/front_content.php?idcat=35&lang=1
Літературознавчий часопис Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України «Слово і час»: <http://www.slovoichas.in.ua/>
«Книжник-review» – український журнал про книги та літературу:
<http://k-r.com.ua>